

RADA FUNDACJI
Halina Bortnowska-Dąbrowska
Jerzy Cierniewski
Janusz Grzelak
Marek Antoni Nowicki
Marek Safjan
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI
Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Zbigniew Hołda
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 2008-02-25

Szanowny Pan
Grzegorz Schetyna
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Zwracamy się do Pana Ministra z wnioskiem o rozważenie powołania do życia w Straży Granicznej stanowisk pełnomocników ds. ochrony praw człowieka. Art. 9 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o straży granicznej nakłada na funkcjonariuszy tej służby obowiązek respektowania w trakcie wykonywania czynności służbowych godności ludzkiej oraz przestrzegania praw i wolności człowieka. Uważamy, że wzorem polskiej Policji, pełnomocnicy powinni funkcjonować zarówno na szczeblu Komendy Głównej Straży Granicznej jak i w poszczególnych Oddziałach.

Osoby pełniące tą funkcję mogłyby realizować na potrzeby służby takie zadania jak: identyfikowanie trudności z przestrzeganiem praw człowieka przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, gromadzenie i upowszechnianie dobrych wzorców w tym zakresie, inspirowanie kierowników jednostek organizacyjnych do podejmowania działań kontrolnych i sprawdzających w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka. Pełnomocnicy Ci mogłyby także inicjować działania zmierzające do podniesienia wiedzy funkcjonariuszy Straży Granicznej w zakresie przestrzegania praw człowieka, podejmować współpracę z pozaresortowymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką ochrony praw człowieka zarówno w kraju jak i za granicą.

Przestrzeganie praw człowieka przez funkcjonariuszy publicznych jest obowiązkiem każdego demokratycznego państwa prawnego, wynikającym zarówno z Konstytucji jak i wielu aktów prawa międzynarodowego. Obowiązek ten nabiera szczególnej wagi w przypadku funkcjonariuszy służb mundurowych,

których ustawowe kompetencje pozwalają na legalne wkraczanie w prawa i wolności człowieka. W takiej sytuacji niezwykle łatwo jest przekroczyć cienką granicę pomiędzy tym, co dozwolone, a tym, co stanowi przekroczenie pełnomocnictw. Dlatego, w naszej ocenie tak ważne jest, by zadbać o wysoki standard w tym zakresie, zwłaszcza wśród służb mundurowych. Sądzymy, że powołanie pełnomocników, ludzi profesjonalnie do tego przygotowanych, będzie sprzyjać podniesieniu standardów pracy Straży Granicznej w Polsce.

Gdyby, zgodnie z naszą sugestią, Pan Minister podjął decyzję o powołaniu ww. stanowisk, Helsińska Fundacja Praw Człowieka jest gotowa służyć, w zakresie swoich możliwości, radą i pomocą.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu
/ - /
Danuta Przywara

Do wiadomości:

1. Rzecznik Praw Obywatelskich
dr Janusz Kochanowski
2. Przewodniczący Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych
– Marek Biernacki
3. Pełnomocnik ds. Opracowania Programu
Zapobiegania Nieprawidłowościom w Instytucjach Publicznych
- Julia Pitera
4. Komendant Główny Straży Granicznej
mjr Leszek Elas